

Galeria Mistrzów Polskich w nowej odsłonie

Muzeum Miasta Łodzi zaprasza do przearanżowanej Galerii Mistrzów Polskich, obejmującej 130 obrazów, rzeźb i rysunków z prywatnej kolekcji biznesmena i mecenasa polskiej sztuki, Krzysztofa Musiała. Prace są pogrupowane w 15 działów tematycznych, w obrębie których wymienionych zostało 20 prac.

Wystawa, mająca charakter wieloletniego depozytu, została otwarta w Muzeum 22 października 2010 roku i obejmowała pierwotnie 125 dzieł: obrazy malarskie, uzupełnione przykładami rzeźby i rysunku najwybitniejszych polskich artystów, zarówno tych znanych i cenionych, jak i mniej popularnych, a wartych przypomnienia polskiej publiczności. Prace, realizowane na przestrzeni stu lat (1845-1945), składają się na spójny merytorycznie zbiór, pokazujący najważniejsze style, kierunki i tendencje panujące w sztuce XIX i pierwszej połowy XX stulecia: poczynając od romantyzmu i realizmu przez impresjonizm, symbolizm, ekspresjonizm, fowizm, kubizm po koloryzm, nowy klasycyzm, art déco, wpisując się w takie zjawiska jak akademizm, modernizm, kapizm czy École de Paris.

W kolekcji nie brakuje dzieł wyróżniających się oryginalnym stylem, wyjątkowymi wartościami formalnymi czy też nowatorskim podejściem do tematu: portretu, aktu, pejzażu, martwej natury, scen rodzajowych, religijnych, mitologicznych, animalistycznych. Podział na 15 grup tematycznych ma przybliżyć najciekawsze, a zarazem najbardziej charakterystyczne problemy i kierunki poszukiwań tego okresu, pokazując jednocześnie różnorodność polskiej sztuki nowoczesnej, kształtowanej przez jednostki wybitne i osobne - Mistrzów tej miary co Piotr Michałowski, Wojciech Gerson, Józef Brandt, Leon Wyczółkowski, Jan Stanisławski, Xawery Dunikowski, Konstanty Laszczyka, Henryk Kuna, Władysław Ślewiński, Julian Fałat, Wojciech Weiss, Józef Pankiewicz, Mela Muter czy Olga Boznańska.

Zwiedzanie można rozpocząć w dowolnym miejscu Galerii, dzięki czemu widz może skoncentrować się na kilku wybranych pracach i rozpatrywać je indywidualnie, może też podążyć tropem 15 tematów, w czym pomogą mu polsko-angielskie opisy każdego działu i pracy oraz audioprzewodniki w pięciu językach: polskim, angielskim, niemieckim, francuskim i hiszpańskim.

Wiele z dzieł pokazywanych w Galerii powstało w Paryżu, Bretanii i Prowansji, Rzymie, Monachium, gdyż Mistrzowie polskiej sztuki edukację odbywali na uczelniach w Warszawie, Krakowie czy Lwowie, ale też w akademiach w Getyndze, Sankt Petersburgu, Wiedniu, Monachium czy Paryżu, wielu zamieszkało i tworzyło za granicą, głównie we Francji i Niemczech. Decyzja o emigracji podyktowana była względami politycznymi, materialnymi, chęcią kształcenia się, ale i potrzebą konfrontacji ze sztuką innych narodów - dokumentacją takich postaw jest twórczość malarzy z kręgu École de Paris, prace petersburskich akademików, polskich „monachijczyków” czy kapistów. Pokazuje to ponadlokalny wymiar polskiej sztuki przedwojennej, prowokując do zastanowienia się nad jej miejscem i znaczeniem w rozwoju sztuki dawniej i dziś.

Wybór prac podyktowany był zasobami zbiorów Krzysztofa Musiała, siłą rzeczy jest zatem subiektywny. Kolekcja ma jednak tę zaletę, że jest tworem „żywym”, w którym sukcesywnie pojawiają się nowe dzieła pozyskiwane przez kolekcjonera. To dodatkowy atut i powód do systematycznych odwiedzin Galerii Mistrzów Polskich, obecnie obejmującej 130 prac. Wśród nowych propozycji, jakie od maja 2016 roku pojawią się w depozycie, zobaczymy m.in.: przykład wczesnej twórczości Mistrza polskiego pejzażu Jana Stanisławskiego - kameralną akwarelę „Sterty siana” z 1880-1881; dekadenski wizerunek kobiety fatalnej, czyli „Portret Róży Schleichkorn” Wojciecha Weissa; wczesny „Autoportret” Stanisława Szukalskiego - ekscentryka i skandalisty, przyszywanego dziadka Leonarda DiCaprio; jedną z ostatnich prac Tadeusza Makowskiego - szkic kredką „Malarz i model” z 1931 roku; klimatyczny „Widok Kazimierza” z 1925 roku Bolesława Cybisa pokazujący fragment nieistniejącej dzielnicy żydowskiej podczas święta Sukkot; żywiołowy szkic „Scena z balu” Zygmunta Waliszewskiego zrealizowany prawdopodobnie ok. 1918/19 roku

kiedy artysta mieszkał w Tyflisie i projektował kurtynę dla teatru gruzińskiego czy „Pejzaż idylliczny” z 1921 roku Eugeniusza Zaka, przykład dojrzałej twórczości z kręgu École de Paris.
Wystawie towarzyszy nowy katalog (polskojęzyczny) oraz magnesy z reprodukcjami trzech obrazów z Galerii.

Monika Nowakowska

maj 2016